

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ REVIZIJI

HRVATSKA STRANKA PRAVA

Varaždin, studeni 2017.

SADRŽAJ

stranica

I.	PODACI O STRANCI	2
	Djelokrug i unutarnje ustrojstvo	2
	Planiranje	4
	Financijski izvještaji	4
II.	REVIZIJA ZA 2016.	10
	Ciljevi i područja revizije	10
	Metode i postupci revizije	10
	Nalaz za 2016.	11
III.	MIŠLJENJE	15

REPUBLIKA HRVATSKA
DRŽAVNI URED ZA REVIZIJU
Područni ured Varaždin

KLASA: 041-01/17-03/24
URBROJ: 613-07-17-7

Varaždin, 17. studenoga 2017.

IZVJEŠĆE
O OBAVLJENOJ FINACIJSKOJ REVIZIJI
HRVATSKE STRANKE PRAVA ZA 2016.

Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju (Narodne novine 80/11) i odredbe članka 27. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe (Narodne novine 24/11, 61/11, 27/13, 48/13 - pročišćeni tekst, 2/14, 96/16 i 70/17), obavljena je financijska revizija kojom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje Hrvatske stranke prava (dalje u tekstu: Stranka) za 2016.

Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.

Postupci revizije provedeni su od 6. srpnja do 17. studenoga 2017.

I. PODACI O STRANCI

Djelokrug i unutarnje ustrojstvo

Stranka je demokratska politička stranka, koju je 1861. utemeljio dr. Ante Starčević. Upisana je u Registar političkih stranaka u veljači 1990. Sjedište Stranke je Primorska ulica 5, u Zagrebu. Stranka politički djeluje na području cijele Republike Hrvatske, a za ostvarenje svojih političkih ciljeva bori se mirnim i demokratskim sredstvima.

Djelokrug Stranke je određen Statutom, koji je donesen u veljači 2014., nakon izmjena i dopuna usvojenih na Izvanrednom saboru. Statutom su utvrđeni uvjeti za članstvo, nastanak i prestanak članstva, prava i dužnosti članova, odlučivanje, stegovne mjere, ustrojstvo, tijela upravljanja, časni sudovi, nadzorna tijela Stranke, način organiziranja i djelovanja u Stranci, način izbora tijela, te drugi uvjeti potrebni za poslovanje Stranke. Na temelju odredbi Statuta doneseni su i drugi opći akti (Pravilnik o financijskom poslovanju, Pravilnik o pečatima i memorandumima, Odluka o visini članarina za tekuću godinu, Etički kodeks, Odluka o financijskom poslovanju te drugi akti). Izvori financiranja poslovanja Stranke su prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, članarine te dobrovoljni prilozima (donacije).

Temeljna ustrojstvena jedinica Stranke je podružnica. Podružnica se osniva na području jednog grada ili općine, odnosno na području jedinica mjesne samouprave u Gradu Zagrebu. Izvršni odbor podružnice može na svom području osnivati ogranke, kao niže ustrojstvene jedinice. Koncem 2016. Stranka je imala 198 podružnica i 14 županijskih vijeća. Tijela podružnice su: Zbor podružnice, Izvršni odbor podružnice i Nadzorni odbor podružnice. Podružnice na području jedne županije osnivaju Županijski zbor, ako je na području županije osnovano više od 20,0 % podružnica Stranke. Tijela Županijskog zbora su: Županijsko vijeće, Županijski nadzorni odbor i Županijski časni sud.

Središnja tijela Stranke su: Sabor, Konvencija, Glavni stan, Predsjednik, Predsjedništvo, Središnji Nadzorni odbor i Središnji Časni sud. Sabor je najviše tijelo, a čine ga izaslanici izabrani u podružnicama. Sabor bira i razrješava Predsjednika, članove Središnjeg Nadzornog odbora i članove Središnjeg Časnog suda, bira i razrješava počasnog Predsjednika, bira i opoziva 13 članova predsjedništva, donosi i mijenja Program, Statut i Poslovnik o svojem radu te druge potrebne akte ili odluke, daje obvezna tumačenja svih akata koje donosi, osniva i raspušta odbore i povjerenstva Stranke, utvrđuje ciljeve i politiku Stranke o svim životnim pitanjima hrvatskog naroda i građana Republike Hrvatske te obavlja i druge poslove određene zakonom, drugim propisima ili Statutom. Sabor zasjeda najmanje jednom u četiri godine, a obvezno u roku šest mjeseci nakon provedenih izbora za Hrvatski sabor. Između dva zasjedanja Sabora može se održati Konvencija, koju saziva Predsjednik. Konvenciju čine svi članovi Glavnog stana i svi Predsjednici podružnica.

Glavni stan je središnje političko tijelo između dva zasjedanja Sabora. Glavni stan bira i opoziva svog Predsjednika i svoje dopredsjednike, imenuje i opoziva članove Županijskog vijeća iz reda predsjednika ogranaka s područja odnosno županije, osniva i raspušta stručne savjete, pročelnikstva, odbore i povjerenstva te imenuje i opoziva njihove čelnike, razrješava dužnosti Predsjednika središnjeg Nadzornog odbora i Predsjednika središnjeg Časnog suda na zahtjev većine njihovih članova.

Isto tako razrješava dužnosti člana Glavnog stana, ako djeluje suprotno odlukama Glavnog stana, Predsjednika ili svojim radom šteti ugledu Stranke, razrješava dužnosti Predsjednika ili Dopredsjednike Glavnog stana ako ne ispunjavaju svoje dužnosti ili štete ugledu, donosi političku strategiju i zadužuje Predsjednika za njezinu provedbu, donosi opće akte, određuje način organiziranja radnih odnosa, donosi akte kojima se uređuje materijalno i financijsko poslovanje, donosi poslovničke o radu svih tijela i kandidacijske pravilnike za izbor u sva tijela na prijedlog Predsjednika, te obavlja i druge zadaće koje su mu povjerene Statutom.

Predsjednik saziva i vodi sjednice Predsjedništva i potpisuje akte koje donosi Predsjedništvo, provodi odluke Glavnog stana, donosi upute i naloge za konkretno političko djelovanje, podnosi Glavnom stanu političko izvješće o svom radu, saziva konstituirajuće sjednice Središnjih tijela i predsjedava im do izbora radnog predsjedništva, odnosno do izbora Predsjednika središnjih tijela, u izuzetnim slučajevima saziva i vodi sjednice Izvršnog odbora podružnice, Županijskog vijeća ili Glavnog stana, potpisuje pojedinačne akte koje donosi Predsjedništvo, Glavni stan, Konvencija ili Sabor, saziva Konvenciju i Sabor, daje inicijative i prijedloge za izmjene i dopune Statuta ili donošenje novog Statuta te daje inicijative i prijedloge za izmjene i dopune Poslovnika o radu svih tijela i kandidacijske pravilnike za izbor kandidata na svim izborima.

Predsjedništvo je najviše tijelo Stranke između dva zasjedanja Sabora. Utvrđuje kandidate Stranke za izbor zastupnika u Hrvatski sabor, utvrđuje prava i dužnosti pojedinih članova Predsjedništva, donosi provedbene, političke i druge odluke, osniva stručna povjerenstva i usklađuje njihov rad, prati i usklađuje rad Županijskih vijeća Stranke, usklađuje rad Kluba zastupnika u Hrvatskom saboru, priprema izbornu kampanju i predlaže političku strategiju, zadužuje Glavnog tajnika za organizaciju rada glavnog tajništva i obavlja i druge poslove određene Statutom. Predsjedništvo čine: predsjednik i 13 članova, koje bira Sabor Stranke.

Središnji Nadzorni odbor se sastoji od tri člana koje bira Sabor Stranke na prijedlog Glavnog stana. Središnji Nadzorni odbor nadzire poslovanje svih ustrojstvenih jedinica i tijela Stranke. Sve odgovorne osobe su dužne Središnjem Nadzornom odboru omogućiti uvid u financijsko i drugo poslovanje te u poslovne knjige njihove organizacijske jedinice. Središnji Nadzorni odbor je u veljači 2017., podnio izvješće za 2016.

Središnji Časni sud se sastoji od pet članova koje bira Sabor na prijedlog Glavnog stana. Središnji Časni sud u prvom stupnju provodi stegovni postupak protiv članova središnjih tijela Stranke, a u drugom stupnju odlučuje o žalbi na odluku Županijskog Časnog suda Stranke.

Koncem 2016. Stranka je imala jednu zaposlenicu. Stranku predstavlja i zastupa Predsjednik. Predsjednik Stranke u 2016. bio je Daniel Srb, a od veljače 2017. je Karlo Starčević. Radi postizanja bolje učinkovitosti u ostvarivanju političkih ciljeva utvrđenih u temeljnim načelima Stranke i drugim aktima, ustrojeno je Glavno tajništvo, koje obavlja organizacijsko-tehničke poslove, komercijalno-financijske poslove i druge poslove prema potrebi.

Planiranje

Financijski plan Stranke za 2016. je donesen u prosincu 2015. Prihodi i rashodi su planirani u iznosu 507.000,00 kn. U studenome 2016. su donesene izmjene financijskog plana, kojima su planirani prihodi i rashodi u iznosu 440.000,00 kn, što je za 67.000,00 kn ili 13,2 % manje u odnosu na financijski plan. Planirani prihodi se odnose na prihode po posebnim propisima u iznosu 350.000,00 kn (iz proračuna županija 100.000,00 kn, gradova 120.000,00 kn i općina 130.000,00 kn), prihode od članarina u iznosu 81.000,00 kn, donacija u iznosu 2.000,00 kn te druge prihode u iznosu 7.000,00 kn. Planirani rashodi se odnose na rashode za zaposlene u iznosu 190.000,00 kn, materijalne rashode u iznosu 201.500,00 kn, financijske rashode u iznosu 42.500,00 kn, rashode amortizacije u iznosu 4.000,00 kn te druge rashode u iznosu 2.000,00 kn. Odlukom Predsjednika Stranke o usvajanju izmjena i dopuna financijskog plana za 2016., kao razlog donošenja izmjena financijskog plana navedeni su manje ostvareni prihodi iz proračuna, članarina i od donacija u odnosu na financijski plan.

Godišnji plan i program Stranke za 2016. je donesen u prosincu 2015. Sastoji se od općeg dijela, redovnih i izvanrednih aktivnosti. U općem dijelu predviđa se tijekom 2016. jačanje stranačkih organizacija uz poseban naglasak jednom projektu te formiranju klubova mladeži Stranke. U okviru redovne aktivnosti Stranke za 2016. je predviđeno održavanje redovnog Sabora Stranke, redovitih i izvanrednih sjednica tijela Stranke, aktivnosti dužnosnika usmjerena na jačanje stranačkih organizacija i vijećnika u predstavničkim tijelima jedinica lokalne samouprave i područne (regionalne) samouprave, organizacija obilježavanja obljetnica, organizacija ili sudjelovanje u organizaciji kulturnih, sportskih i drugih javnih događanja, javnih tribina, tiskovnih konferencija, okruglih stolova i drugih događanja u svrhu promidžbe programa, suradnja sa srodnim organizacijama u zemlji i inozemstvu, udrugama i sudjelovanje u aktivnostima udruga, državnih tijela i tijela jedinica lokalne samouprave u događanjima koja su svojim sadržajem sukladna načelima i programu Stranke, projekt i formiranje klubova mladeži. Redovne aktivnosti financiraju se iz sredstava proračuna, članarina i donacija. U okviru izvanrednih aktivnosti je predviđena organizacija sudjelovanja Stranke i organizacijskih jedinica na prijevremenim izborima za članove predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave i organizacija seminara unutar Stranke radi osposobljavanja kandidata na listama za izbore. Financiranje izvanrednih aktivnosti predviđeno je iz sredstava donacija članova i simpatizera.

Financijski izvještaji

Stranka vodi poslovne knjige i sastavlja financijske izvještaje prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe i računovodstvenom sustavu za neprofitne organizacije. Sastavljeni su sljedeći financijski izvještaji: Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija, Bilanca i Bilješke uz financijske izvještaje. Financijski izvještaji za 2016., izvješće o primljenim donacijama te financijski plan i program rada, dostavljeni su Državnom uredu za reviziju u propisanom roku. Financijski izvještaji za 2016. su objavljeni na mrežnim stranicama Stranke.

a) Izvještaj o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija

Prema podacima iskazanim u Izvještaju o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2016., ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 449.433,00 kn, što je za 77.522,00 kn ili 14,7 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni prihodi su u odnosu na planirane veći za 9.443,00 kn ili 2,1 %.

U tablici broj 1 daju se podaci o ostvarenim prihodima.

Tablica broj 1

Ostvareni prihodi

u kn

Redni broj	Prihodi	Ostvareno za 2015.	Ostvareno za 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave	375.197,00	357.735,00	95,3
2.	Prihodi od članarina	115.780,00	82.695,00	71,4
3.	Prihodi od imovine	7.716,00	6.904,00	89,5
4.	Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)	15.762,00	2.099,00	13,3
5.	Drugi prihodi	12.500,00	0,00	-
	Ukupno	526.955,00	449.433,00	85,3

Značajnije smanjenje prihoda u odnosu na prethodnu godinu se odnosi na prihode od članarina za 33.085,00 kn ili 28,6 % te prihode od donacija za 13.663,00 kn ili 86,7 % dok drugi prihodi nisu ostvareni.

- Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave

Prihodi iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ostvareni su u iznosu 357.735,00 kn. Odnose na prihode iz županijskih proračuna u iznosu 100.297,00 kn, gradskih proračuna u iznosu 124.981,00 kn te općinskih proračuna u iznosu 132.457,00 kn. Navedeni prihodi su ostvareni na temelju odredbi Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, prema kojima se političke stranke redovito financiraju i iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, a sredstva se raspoređuju prema broju članova predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave koje politička stranka ima u predstavničkom tijelu jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave. Odluku o raspoređivanju sredstava iz proračuna jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donosi predstavničko tijelo, a sredstva se trebaju doznačivati tromjesečno u jednakim iznosima. U 2016. su 155 člana Stranke bila članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave od kojih su 96 člana u općinskim predstavničkim tijelima, 47 gradskim tijelima te 12 u županijskim predstavničkim tijelima.

- Prihodi od članarina

Prihodi od članarina su ostvareni u iznosu 82.695,00 kn. Navedeni prihodi su ostvareni prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te odredbama Statuta. Prema odredbama Statuta, članovi Stranke su obvezni redovito plaćati članarinu, a visinu članarine za tekuću godinu utvrđuje Glavni stan koji je u siječnju 2016. donio Odluku o visini članarine za tekuću godinu. Prema navedenoj Odluci godišnja članarina iznosi 50,00 kn.

Godišnju članarinu u iznosu 100,00 kn obvezni su uplatiti predsjednici podružnica, u iznosu 300,00 kn svi članovi koji su ujedno članovi Glavnog stana, Središnjeg nadzornog odbora i Središnjeg časnog suda, predsjednici i dopredsjednici vijeća gradskih četvrti u gradu Zagrebu. Članarinu u iznosu 500,00 kn obvezni su uplatiti članovi Predsjedništva, Predsjednici Gradskih vijeća i Županijskih skupština, dopredsjednici Gradskih vijeća i Županijskih skupština. Godišnju članarinu u iznosu 1.000,00 kn obvezni su uplatiti dopredsjednici, predsjednik Glavnog stana, te članovi Stranke koji obnašaju dužnost gradonačelnika, župana, zamjenika župana i zamjenika gradonačelnika, savjetnici i zastupnici u Hrvatskom saboru. Članovi Stranke koji su obveznici plaćanja članarine po više osnova obvezni su platiti samo jedan i to najviši iznos članarine. Vođena je evidencija i izdavane su potvrde o primitku članarina.

- Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija)

Prihodi od dobrovoljnih priloga (donacija) su ostvareni u iznosu 2.099,00 kn. Navedeni prihodi se ostvaruju prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te na način propisan odredbama Pravilnika o financijskom poslovanju Stranke. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima prihodi od donacija su iskazani u iznosu 2.099,00 kn. Odnose se na dobrovoljne priloge (donacije) koje su uplatile četiri fizičke osobe, od čega 1.349,00 kn za potporu političkog djelovanja i 750,00 kn za financiranje troškova izborne promidžbe. Dobrovoljni prilogi (donacije) u novcu primljeni su od fizičkih osoba u iznosu od 100,00 kn do 500,00 kn. U skladu s navedenim Zakonom sastavljeno je Izvješće o primljenim donacijama za 2016. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) se vode evidencije i izdaju potvrde. Na mrežnoj stranici Stranke su objavljena izvješća o primljenim donacijama. Objavljeni podaci jednaki su podacima iskazanim u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima.

Prema podacima iskazanim u Izvještaju o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2016., ukupni rashodi su ostvareni u iznosu 408.034,00 kn, što je za 115.129,00 kn ili 22,0 % manje u odnosu na prethodnu godinu. Ostvareni ukupni rashodi su za 31.966,00 kn ili 7,3 % manji od planiranih.

U tablici broj 2 daju se podaci o ostvarenim rashodima.

Tablica broj 2

Ostvareni rashodi

u kn

Redni broj	Rashodi	Ostvareno za 2015.	Ostvareno za 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Rashodi za zaposlene	186.025,00	189.917,00	102,1
2.	Materijalni rashodi	227.332,00	177.823,00	78,2
2.1.	Rashodi za promidžbu i informiranje	8.473,00	875,00	10,3
2.2.	Drugi materijalni rashodi	218.859,00	176.948,00	80,9
3.	Rashodi amortizacije	9.568,00	3.435,00	35,9
4.	Financijski rashodi	100.228,00	36.795,00	36,7
5.	Donacije	0,00	64,00	-
6.	Drugi rashodi	10,00	0,00	-
	Ukupno	523.163,00	408.034,00	78,0
	Višak prihoda	3.792,00	41.399,00	-

Materijalni i financijski rashodi su u odnosu na prethodnu godinu manje ostvareni za 112.942,00 kn ili 34,5 %. Vrijednosno značajniji su rashodi za zaposlene i drugi materijalni rashodi, što je 89,9 % ukupnih rashoda.

- Rashodi za zaposlene

Rashodi za zaposlene su ostvareni u iznosu 189.917,00 kn, što je 46,5 % ukupnih rashoda. Odnose se na rashode za bruto plaće u iznosu 157.352,00 kn, doprinose na plaće u iznosu 27.065,00 kn i druge rashode za zaposlene u iznosu 5.500,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu veći su za 3.892,00 kn ili 2,1 %. Tijekom 2016. Stranka je imala jednu zaposlenicu. Plaća i druge naknade su obračunane i isplaćene u skladu s ugovorom o radu i propisima koji uređuju način obračuna i isplate plaća te drugih naknada zaposlenima.

- Rashodi za promidžbu i informiranje

Rashodi za promidžbu i informiranje su ostvareni u iznosu 875,00 kn, što je 0,2 % ukupnih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu manji su za 7.598,00 kn. Odnose se na rashode za promidžbeni materijal u iznosu 500,00 kn (tisak letaka) i rashode za tisak čestitke u iznosu 375,00 kn, iz sredstava primljenih donacija.

- Drugi materijalni rashodi

Drugi materijalni rashodi iznose 176.948,00 kn, što je 43,4 % ukupnih rashoda. Vrijednosno značajniji drugi materijalni rashodi odnose se na zakupnine i najamnine u iznosu 45.977,00 kn, intelektualne i osobne usluge u iznosu 37.219,00 kn od čega su vrijednosno značajnije usluge student servisa u iznosu 32.665,00 kn, komunalne usluge u iznosu 17.878,00 kn i druge usluge u iznosu 16.250,00 kn. Stranka koncem 2016. koristi devet poslovnih prostora.

- Rashodi amortizacije

Rashodi amortizacije u iznosu 3.435,00 kn se odnose na amortizaciju obračunanu na imovinu nabavljenu nakon 1. siječnja 2008. U odnosu na prethodnu godinu su manji jer je vrijednost nefinancijske imovine Stranke većim dijelom amortizirana.

- Financijski rashodi

Financijski rashodi su ostvareni u iznosu 36.795,00 kn, što je 9,0 % ukupnih rashoda. U odnosu na prethodnu godinu su manji za 63.433,00 kn ili 63,3 %. Vrijednosno značajniji rashodi se odnose na bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu 25.589,00 kn.

- Višak prihoda

Višak prihoda tekuće godine iznosi 41.399,00 kn. Iskazan je preneseni višak prihoda iz prethodnih godina u iznosu 48.427,00 kn, što čini višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju u iznosu 89.826,00 kn. Koncem 2015. višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosio je 66.717,00 kn i umanjen je za 18.290,00 kn, a što se odnosi na podmirenje obveza iz prethodnih godina, koje su utvrđene u 2016.

b) Bilanca

Prema podacima iz Bilance na dan 31. prosinca 2016., ukupna vrijednost imovine, te obveza i vlastitih izvora je iskazana u iznosu 355.331,00 kn.

U tablici broj 3 daju se podaci o vrijednosti imovine, te obveza i vlastitih izvora početkom i koncem 2016.

Tablica broj 3

Vrijednost imovine, obveza i vlastitih izvora

u kn

Redni broj	Opis	Stanje 1. siječnja 2016.	Stanje 31. prosinca 2016.	Indeks (3/2)
	1	2	3	4
1.	Nefinancijska imovina	27.372,00	21.937,00	80,1
2.	Financijska imovina	315.328,00	333.394,00	105,7
2.1.	Novac u banci i blagajni	113.152,00	74.047,00	65,4
2.2.	Jamčevni polozi, potraživanja za više plaćene poreze i ostalo	1.683,00	9.826,00	583,8
2.3.	Potraživanja za prihode poslovanja	185.125,00	234.348,00	126,6
2.4.	Rashodi budućeg razdoblja	15.368,00	15.173,00	98,7
	Ukupno imovina	342.700,00	355.331,00	103,7
3.	Obveze	257.816,00	249.339,00	96,7
3.1.	Obveze za rashode	257.766,00	249.189,00	96,7
3.2.	Odgođeno plaćanje rashoda	50,00	150,00	300,0
4.	Vlastiti izvori	84.884,00	105.992,00	124,9
	Ukupno obveze i vlastiti izvori	342.700,00	355.331,00	103,7

Vrijednost nefinancijske imovine u iznosu 21.937,00 kn se odnosi na opremu u iznosu 424.281,00 kn, građevinske objekte u iznosu 40.000,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu 33 805,00 kn i knjige u iznosu 1.700,00 kn te ispravak vrijednosti u iznosu 477.849,00 kn. U odnosu na prethodnu godinu, vrijednost nefinancijske imovine je manja za 5.435,00 kn, zbog obračuna ispravka vrijednosti.

Stanje novca u banci i blagajni koncem 2016. iznosi 74.047,00 kn, a odnosi se na novac na računima kod poslovne banke u iznosu 73.918,00 kn, dok se 129,00 kn odnosi na novac u blagajni. Stranka je prethodne godina imala blokiran račun, radi ovrhe na temelju sudske presude za troškove izborne promidžbe iz ranijih godina te su na posebnom računu bila izdvojena sredstva za podmirenje obveze, dok koncem 2016. izdvojena novčana sredstva nisu iskazana. U 2016. žiro račun bio je u blokadi od 2. kolovoza do 16. rujna 2016. i 3. listopada 2016., radi sudske presude.

Jamčevni polozi, potraživanja za više plaćene poreze i ostala potraživanja u iznosu 9.826,00 kn se odnose na jamčevne pologe prema ugovorima o zakupu poslovnog prostora u iznosu 4.881,00 kn, potraživanja za više plaćene poreze u iznosu 4.043,00 kn i ostala nespomenuta potraživanja u iznosu 902,00 kn.

Potraživanja za prihode u iznosu 234.348,00 kn se odnose na potraživanja za prihode po posebnim propisima u iznosu 144.448,00 kn, članarine u iznosu 76.450,00 kn i od kupaca u iznosu 13.450,00 kn.

Potraživanja za prihode po posebnim propisima se odnose na potraživanja za uplatu sredstava za financiranje rada političkih stranaka od jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave od čega se na potraživanja iz prethodnih godina odnosi 100.438,00 kn, a na potraživanja iz tekuće godine 44.010,00 kn. Potraživanja za članarine se odnose na obvezu uplate članarine koja se ostvaruje na temelju odluke iz siječnja 2016. Na prethodnu godinu se odnose potraživanja u iznosu 44.250,00 kn, a na tekuću godinu se odnose potraživanja u iznosu 32.200,00 kn. Potraživanja od kupaca se odnose na ranije godine za prodani automobil u iznosu 11.000,00 kn, za što je predana ovrha kod javnog bilježnika te za korištenje službenog automobila u iznosu 2.450,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (srpanj 2017.) naplaćena su potraživanja u iznosu 70.897,00 kn.

Rashodi budućeg razdoblja u iznosu 15.173,00 kn se odnose na obračunanu plaću za prosinac 2016.

Obveze i vlastiti izvori iznose 355.331,00 kn, a odnose se na obveze u iznosu 249.339,00 kn i vlastite izvore u iznosu 105.992,00 kn. Obveze se odnose na obveze za rashode u iznosu 249.189,00 kn i naplaćene prihode budućeg razdoblja u iznosu 150,00 kn. Obveze za rashode su u odnosu na prethodnu godinu manje za 8.577,00 kn ili 3,3 %. Odnose se na obveze za materijalne rashode u iznosu 168.567,00 kn odnosno obveze prema dobavljačima, obveze za financijske rashode u iznosu 63.103,00 kn (vrijednosno značajnije obveze prema poslovnoj banci za usluge vođenja računa u iznosu 63.014,00 kn), zaposlene u iznosu 15.173,00 kn (plaća za prosinac 2016.) i druge obveze u iznosu 2.346,00 kn. Do vremena obavljanja revizije (srpanj 2017.) podmirene su obveze u iznosu 111.087,00 kn.

II. REVIZIJA ZA 2016.

Ciljevi i područja revizije

Ciljevi revizije su bili:

- provjeriti istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja
- provjeriti primjenu zakona i drugih propisa u vezi s organizacijom i financijsko računovodstvenim poslovanjem
- provjeriti pravilnost stjecanja prihoda
- provjeriti pravilnost ostvarenja rashoda, odnosno provjeriti jesu li financijska sredstva korištena isključivo za ostvarenje ciljeva utvrđenih programom i statutom Stranke
- provjeriti pravilnost izvršenja drugih transakcija.

Područja revizije su određena prema kriteriju značajnosti i na temelju procjene rizika pojave nepravilnosti.

Metode i postupci revizije

Za potrebe prikupljanja revizijskih dokaza proučena je i analizirana pravna regulativa te dokumentacija i informacije o poslovanju Stranke. Ocijenjeno je funkcioniranje sustava unutarnjih kontrola radi određivanja revizijskog pristupa. Uspoređeni su podaci iskazani u financijskim izvještajima s podacima iz ranijeg razdoblja, s ciljem utvrđivanja područja rizika. Također, uspoređeni su podaci o planiranim i ostvarenim приходima i rashodima. Provjerene su poslovne knjige i knjigovodstvene isprave koje služe kao dokaz o nastalim poslovnim događajima. Ispitana je dosljednost primjene zakona i drugih propisa te unutarnjih akata. Za izračun i analizu značajnih pokazatelja, omjera i trendova, primijenjeni su odgovarajući analitički postupci. Obavljena je detaljna provjera vrijednosno značajnih stavki na pojedinim računima, dok su brojnije, vrijednosno manje značajne stavke testirane metodom uzorka. Za potrebe revizije korišteni su izvještaji u vezi s pojedinim aktivnostima Stranke. Provjerena je dokumentacija u vezi obračuna plaća i naknada za zaposlene, materijalnih rashoda, rashoda za amortizaciju, financijskih rashoda te drugih rashoda. Obavljeni su razgovori s predsjednikom Stranke i glavnom tajnicom i pribavljena obrazloženja odgovornih osoba o poslovnim događajima. Provjereni su podaci objavljeni na mrežnim stranicama Stranke.

Nalaz za 2016.

Revizijom su obuhvaćena sljedeća područja: izvršenje naloga i preporuka revizije za 2015., djelokrug i unutarnje ustrojstvo, financijski izvještaji, planiranje i računovodstveno poslovanje, prihodi, rashodi, imovina, obveze i vlastiti izvori.

Obavljenom revizijom za 2016. su utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na izvršenje preporuke, planiranje i računovodstveno poslovanje, potraživanja i rashode.

1. Izvršenje naloga i preporuka revizije za 2015.

1.1. Državni ured za reviziju je obavio financijsku reviziju Stranke za 2015., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom utvrđene nepravilnosti nisu značajnije te nisu utjecale na istinitost financijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonskim i drugim propisima.

U skladu s odredbom članka 14. stavka 6. Zaklona o Državnom uredu za reviziju, Stranka je dostavila očitovanje s planom izvršenja naloga i preporuka koji sadrži aktivnosti, rokove i osobe odgovorne za izvršenje planiranih aktivnosti.

Revizijom za 2016. je utvrđeno prema kojim nalogima je postupljeno i koja preporuka je u postupku izvršenja.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

- bilješkama uz financijske izvještaje obuhvaćeni su svi sudski sporovi u tijeku
- evidentirani rashodi raspoređeni su prema rasporedu računa iz računskog plana za neprofitne organizacije.

Preporuka u postupku izvršenja:

- odluke o raspoređivanju sredstava za rad Stranka je tražila od svih jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u kojima su članovi Stranke članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, ali pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave nisu dostavile navedene odluke te Stranka nije mogla evidentirati sva potraživanja.

Stranka je i nadalje u obvezi postupati prema danoj preporuci Državnog ureda za reviziju.

1.2. *Stranka je prihvatila preporuku Državnog ureda za reviziju te u očitovanju navodi da će nastojati ishoditi odluke o raspoređivanju sredstava za rad od svih jedinica lokalne i područne samouprave u kojima su članovi Stranke članovi predstavničkih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Također, navodi da pojedine jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave ne izvršavaju svoju obvezu uplate i ne dostavljaju odluke na zahtjev Stranke za uplatom sredstava i dostavom odluke o raspoređivanju sredstava za rad te se ne mogu evidentirati sva potraživanja.*

2. Planiranje i računovodstveno poslovanje

2.1. Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje u skladu s odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe te propisima o računovodstvu neprofitnih organizacija.

- Planiranje

Financijski plan donesen je u prosincu 2015., a izmjene i dopune financijskog plana u studenome 2016., na temelju odluke Predsjednika, iz razloga što prihodi proračuna, od članarina i donacija nisu ostvareni u visinama predviđenim financijskim planom za 2016. Izmjenama i dopunama financijskog plana prihodi i rashodi planirani su u iznosu 440.000,00 kn i uravnoteženi su. Iz financijskog plana nije vidljiv planirani rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga neprofitna organizacija ostvariti na dan 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan. Skreće se pozornost na odredbe članaka 10. do 19. Pravilnika o sustavu financijskog upravljanja i kontrola te izradi i izvršavanju financijskih planova neprofitnih organizacija (Narodne novine 119/15), kojima je propisana metodologija izrade financijskog plana te izmjena i dopuna financijskog plana, a u primjeni su od 2016. Prema odredbama članka 16. navedenog Pravilnika propisano je da u financijskom planu neprofitne organizacije mora biti vidljiv planirani rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga neprofitna organizacija ostvariti na dan 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan. Rezultat poslovanja sastoji se od prenesenog manjka, odnosno viška iz prethodnih godina i očekivanog manjka, odnosno viška za godinu koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan. Preneseni manjkovi, odnosno viškovi iz prethodnih godina ne moraju biti nužno pokriveni, odnosno iskorišteni (utrošeni) u godini za koju se sastavlja financijski plan.

Godišnji plan i program Stranke za 2016. donesen je u prosincu 2015., a sastoji se od općeg dijela, redovnih i izvanrednih aktivnosti, opisno. Godišnjim planom i programom Stranke nisu planirana financijska sredstva potrebna za financiranje pojedinih aktivnosti te je otežano praćenje planiranih i ostvarenih aktivnosti tijekom godine.

Državni ured za reviziju predlaže sastavljanje financijskog plana na način da u financijskom planu bude vidljiv planirani rezultat poslovanja za koji se očekuje da će ga neprofitna organizacija ostvariti na dan 31. prosinca godine koja prethodi godini za koju se donosi financijski plan. Također, predlaže godišnjim planom i programom planirati potrebna sredstva za financiranje pojedinih aktivnosti.

- Računovodstveno poslovanje

Prema odredbama Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, Stranka je obvezna voditi poslovne knjige i sastavljati financijske izvještaje na način koji je utvrđen propisima o vođenju računovodstva neprofitnih organizacija.

Bilješke uz financijske izvještaje sadrže podatke o sudskim sporovima u tijeku, opisno bez vrijednosnih pokazatelja, dok pomoćna evidencija o sporovima na sudu koji su u tijeku nije vođena.

Popis imovine i obveza obavljen je za Stranku u cjelini. U popisne liste uneseni su podaci pojedinačno u novčanim i u naturalnim pokazateljima. Povjerenstvo je nakon provedenog popisa imovine i obveza sastavilo izvješće, na temelju popisnih lista, za proveden popis novca, jamčevina, potraživanja i obveza te izvješće o provedenom popisu osnovnih sredstava i sitnog inventar. Izvješća o obavljenom popisu i popisne liste predane su zakonskom predstavniku. Objedinjeno izvješće o rezultatima popisa imovine i obveza nije sastavljeno.

Državni ured za reviziju nalaže vođenje svih pomoćnih evidencija u skladu sa odredbama Zakona o financijskom poslovanju i računovodstvu neprofitnih organizacija. Nadalje, Državni ured za reviziju predlaže u Bilješkama uz financijske izvještaje iskazivati i vrijednost sudskih sporova u tijeku. Državni ured za reviziju predlaže sačiniti objedinjeno izvješće o rezultatima popisa imovine i obveza.

- 2.2. *Stranka je prihvatila nalog i preporuke Državnog ureda za reviziju u vezi planiranja, vođenja pomoćnih evidencija, iskazivanja vrijednosti sudskih sporova u tijeku i sačinjavanja objedinjenog izvješća o rezultatima popisa imovine i obveza.*

3. Potraživanja

- 3.1. Potraživanja su koncem 2016. iskazana u iznosu 249.521,00 kn, a vrijednosno značajnija se odnose na potraživanja za prihode po posebnim propisima u iznosu 144.448,00 kn i od članarina u iznosu 76.450,00 kn.

Potraživanja za članarine su iskazana u iznosu 76.450,00 kn i u odnosu na prethodnu godinu veća su za 22.900,00 kn ili 42,8 %, odnosno naplata članarine je manja. Stranka vodi evidenciju o primljenim članarinama, mjesečno za pojedinog člana. Na temelju odredbe članka 18. točke 7. Statuta, članovi Stranke obvezni su redovito plaćati članarinu. Glavni stan je u siječnju 2016. donio odluku o visini članarine za 2016., a za provedbu odluke odgovorni su predsjednici odnosno povjerenici županijskih vijeća Stranke.

Državni ured za reviziju predlaže poduzeti aktivnosti za bolju naplatu članarina.

- 3.2. *Stranka je prihvatila preporuku Državnog ureda za reviziju, te u očitovanju navodi da će i dalje poduzimati aktivnosti za bolju naplatu članarina.*

4. Rashodi

- 4.1. U okviru financijskih rashoda ostvareni su rashodi za bankarske usluge i usluge platnog prometa u iznosu 25.589,00 kn, a vrijednosno značajniji se odnose na naknade poslovnoj banci za održavanje i vođenje računa te manipulativne i druge troškove u iznosu 24.574,00 kn.

Stranka osim računa Središnjice i podračuna koncem 2016. ima otvorena 53 računa za financiranje izborne promidžbe iz 2013. koji nisu zatvoreni te poslovna banka ispostavlja mjesečne račune za održavanje računa i manipulativne troškove. Prema pisanom obrazloženju Stranke, putem tih računa nisu se obavljale transakcije u vezi s izbornom promidžbom, ali nisu zatvoreni zbog nedostatka sredstava.

Obveze Stranke prema poslovnoj banci, za naknadu za vođenje računa, na dan 1. siječnja 2016. iznosile su 44.056,00 kn, a na dan 31. prosinca 2016. iznose 63.014,00 kn. Do vremena obavljanja revizije podmirena je obveza u iznosu 6.095,00 kn. Prema pisanom obrazloženju Stranke, poslovna banka nije poduzimala mjere naplate s navedenog osnova. Stranka je u 2016. otvorila tri računa u svrhu prijevremenih izbora, od kojih je jedan zatvoren, dok dva računa nisu zatvorena.

Državni ured za reviziju predlaže zatvaranje navedenih računa s obzirom na to da poslovna banka redovito obračunava naknadu za vođenje računa, rashodi i obveze se povećavaju, ne podmiruju i predstavljaju značajan iznos nepodmirenih obveza Stranke.

- 4.2. *Stranka je prihvatila preporuku Državnog ureda za reviziju te u očitovanju navodi da će u okviru mogućih raspoloživih sredstava poduzeti potrebne radnje za zatvaranje računa te nastojati smanjiti rashode i obveze koje se odnose na naknade za vođenje računa.*

III. MIŠLJENJE

1. Na temelju odredbi članka 12. i 14. Zakona o Državnom uredu za reviziju, obavljena je financijska revizija Stranke za 2016. Revizijom su obuhvaćeni financijski izvještaji i poslovanje. Izraženo je bezuvjetno mišljenje.
2. Revizija je obavljena na način i prema postupcima utvrđenim okvirom revizijskih standarda Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija (INTOSAI) i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora. Planirana je i obavljena s ciljem da pruži razumno uvjerenje jesu li financijski izvještaji sastavljeni prema računovodstvenim propisima i standardima, a poslovanje usklađeno sa zakonima i drugim propisima.
3. Prema mišljenju Državnog ureda za reviziju, u skladu s prihvaćenim okvirom financijskog izvještavanja, financijski izvještaji u svim značajnim odrednicama objektivno iskazuju rezultate poslovanja te stanje imovine i obveza.

Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti i propusti vezane uz usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima koje bi utjecale na izražavanje drukčijeg mišljenja.

4. Stranka je demokratska politička stranka koju je 1861. utemeljio dr. Ante Starčević. Upisana je u Registar političkih stranaka u veljači 1990. Politički djeluje na području cijele Republike Hrvatske. Financira se iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, članarina, dobrovoljnih priloga (donacija) i drugih izvora. Koncem 2016. ima jednu zaposlenicu. U revidiranom razdoblju zakonski predstavnik je bio Daniel Srb, a u vrijeme obavljanja revizije je Karlo Starčević. Program rada i financijski plan za 2016. su doneseni. Izmjenama su planirani ukupni prihodi i rashodi u iznosu 440.000,00 kn. Prema podacima iskazanim u Izvještaju o prihodima i rashodima neprofitnih organizacija za 2016., ostvareni su ukupni prihodi u iznosu 449.433,00 kn, ukupni rashodi u iznosu 408.034,00 kn, a višak prihoda iznosi 41.399,00 kn. Preneseni višak prihoda iz prethodnih godina je iskazan u iznosu 48.427,00 kn te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 89.826,00 kn. Prihodi su ostvareni iz proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 357.735,00 kn, članarina u iznosu 82.695,00 kn, dobrovoljnih priloga (donacija) u iznosu 2.099,00 kn i financijske imovine u iznosu 6.904,00 kn (kamate za depozite po viđenju u iznosu 12,00 kn i zatezne kamate u iznosu 6.892,00 kn. Tijekom 2016. primljeni su dobrovoljni prilozima (donacije) u novcu od četiri fizičke osobe. Za primljene dobrovoljne priloge (donacije) se izdaju potvrde i vode evidencije. Ostvareni prihodi su korišteni za financiranje aktivnosti utvrđenih programom rada. Vrijednosno značajniji su rashodi za zaposlene u iznosu 189.917,00 kn i drugi materijalni rashodi u iznosu 176.948,00 kn. Drugi materijalni rashodi su ostvareni najvećim dijelom za zakup poslovnih prostora, intelektualne i osobne usluge i komunalne usluge. Financijski rashodi su ostvareni najvećim dijelom za usluge vođenja računa. U skladu s odredbama članka 26. i 39. Zakona o financiranju političkih aktivnosti i izborne promidžbe, na mrežnoj stranici Stranke su u propisanom roku objavljeni podaci o primljenim dobrovoljnim prilozima (donacijama), financijski izvještaji za 2016. te godišnji program rada i financijski plan, a Državnom uredu za reviziju su dostavljeni u propisanom roku. Revizijom za 2016. utvrđeni propusti nisu značajni i nisu utjecali na istinitost financijskih izvještaja i usklađenost poslovanja sa zakonima i drugim propisima, te je izraženo bezuvjetno mišljenje.